KOMISSIO

KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 22 päivänä joulukuuta 1999,

maatalousalan käyttöpääoman rahoittamista Extremadurassa koskevasta tukiohjelmasta, jonka Espanja on toteuttanut

(tiedoksiannettu numerolla K(1999) 5201)

(Ainoastaan espanjankielinen teksti on todistusvoimainen)

(2000/240/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 88 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

on kehottanut edellä mainitun artiklan mukaisesti asianomaisia esittämään huomautuksensa ([1]),

sekä katsoo seuraavaa:

I MENETTELY

(1) Extremaduran maatalousalan käyttöpääoman rahoituksesta 13 päivänä huhtikuuta 1993 annettu Junta de Extremaduran (Extremaduran aluehallituksen) asetus nro 35/1993 julkaistiin Extremaduran virallisessa lehdessä ([2]).

(2) Koska Espanjan viranomaiset eivät olleet ilmoittaneet valtiontuesta perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesti komissiolle, komissio lähetti Espanjan viranomaisille 8 päivänä helmikuuta 1999 päivätyn kirjeen, jossa Espanjan viranomaisia pyydettiin vahvistamaan kyseisen tuen olemassaolo ja sen voimaantulo.

(3) Espanjan pysyvä edustusto Euroopan unionissa on toimittanut komission 8 päivänä helmikuuta 1999 päivätyllä kirjeellä pyytämät tiedot komissiolle 26 päivänä helmikuuta 1999 päivätyllä kirjeellään.

(4) Komissio on ilmoittanut 4 päivänä kesäkuuta 1999 päivätyllä kirjeellä Espanjalle päätöksestään aloittaa kyseisen tukiohjelman osalta perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdan mukainen menettely. Komissio on kehottanut kyseisessä kirjeessä Espanjaa esittämään huomautuksensa.

(5) Komission päätös menettelyn aloittamisesta on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* ([3]). Komissio on kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa kyseisestä tukiohjelmasta.

(6) Espanja on esittänyt huomautuksensa 19 päivänä heinäkuuta 1999 päivätyllä kirjeellä.

(7) Komissio ei ole saanut huomautuksia asianomaisilta.

II YKSITYISKOHTAINEN KUVAUS TUESTA

(8) Asetuksessa 35/1993 annetaan rahoitusta koskevat suuntaviivat yhden markkinointivuoden pääomatarpeiden kattamiseksi maataloustoiminnan ja maatalouden elintarviketoiminnan kehittämiseksi Extremadurassa.

(9) Tuen edunsaajina ovat Extemaduran maatilojen haltijat, maatalousosuuskunnat ja muut yhteenliittymät sekä Extremaduran maatalousteollisuus, joka on tehnyt sopimuksia Extremaduran viljely- ja karjankasvatustilojen kanssa raaka-aineiden hankkimiseksi jalostusteollisuudelle.

(10) Tukea myönnetään vuotta lyhyempiaikaisten lainojen korkotukena, ja korkotuen määrä vaihtelee edunsaajien mukaan.

([1]) EYVL C 225, 7.8.1999, s. 6.
([2]) Diario Oficial de Extremadura nro 45, 15.4.1993, s. 1027.
([3]) Ks. edellä alaviite 1.

(11) Maatilojen haltijoiden korkotuki voi olla enintään viisi prosenttiyksikköä päätoimisille maanviljelijöille ja enintään neljä prosenttiyksikköä muille; jos toimintaan on saatu yhteisön tai valtion osarahoitus, edunsaajan on maksettava kuuden prosentin vähimmäiskorko (neljän prosentin korko päätoimisille maanviljelijöille).

(12) Osuuskunnille ja muille yhteenliittymille korkotuki voi olla enintään yksi prosenttiyksikköä hyödykkeiden hankkimista varten (siihen voidaan lisätä 0,5 prosenttiyksikköä sertifioitujen taimien ja siementen hankintaan ja 0,5 prosenttiyksikköä tavanomaisten lannoitteiden hankintaan) ja viisi prosenttiyksikköä, jos kyseessä ovat käyttöpääomaan liittyvät lainat, joilla maksetaan jäsenille tarkoitetut markkinointivuosimaksut.

(13) Teollisuudelle tarkoitettu korkotuki voi olla enintään viisi prosenttiyksikköä, jos kyseessä ovat maatilanhaltijoiden kanssa tehtyihin sopimuksiin perustuvaan raaka-aineiden hankintaan tarkoitetut lainat itsehallintoalueen määräyksellä vuosittain vahvistetuilla aloilla tai jos kyseessä ovat käyttöpääoman yleiseen rahoittamiseen tarkoitetut lainat itsehallintoalueen määräyksellä vuosittain vahvistetuilla aloilla.

(14) Niinpä 29 päivänä syyskuuta 1998 annetulla Consejería de Agricultura y Comercio de la Junta de Extremaduran (Extremaduran aluehallituksen maatalouden ja kaupan hallintoneuvoston) määräyksellä [4] vahvistetaan markkinointivuodelle 1997—1998 seuraavat tuotteet: kuivatut viikunat ja viikunatahna, paprikajauheen valmistamiseen tarkoitetut paprikat, Iberian sianliha, oliiviöljyn valmistamiseen tarkoitetut oliivit ja kuivattaviksi ja tomaattijauheen valmistamiseen tarkoitetut tomaatit. Lainojen korkotuki on viisi prosenttiyksikköä ja lainaaika enintään yksi vuosi. Lainojen korkoprosentti on 365 vuorokauden MIBOR lisättynä yhdellä prosenttiyksiköllä.

(15) Tuen enimmäismäärät ovat maanviljelijöille hehtaari-, tuote- ja eläinyksikkökohtaiset määrät; osuuskunnille ne ovat kolmen viimeksi kuluneen vuoden aikana tehtyjen tuotantopanoshankintojen keskiarvo lisättynä 10 prosentilla, ja teollisuudelle lainan määrä.

(16) Tukiohjelman vuosibudjetti on 107 miljoonaa Espanjan pesetaa ja sen kesto on määräämätön.

(17) Komissio ilmoitti Espanjalle 4 päivänä kesäkuuta 1999 päivätyllä kirjeellä, ettei kyseinen tukiohjelma (lukuun ottamatta ennen 30 päivää kesäkuuta 1998 maatilojen haltijoille ja osuuskunnille ja muille yhteenliittymille myönnettyjä tukia) ilmeisesti täyttänyt perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdassa määrättyjen poikkeusten edellytyksiä. Komissio ilmoitti Espanjalle, että maatilojen haltijoille, osuuskunnille ja muille yhteenliittymille ennen 30 päivää kesäkuuta 1998 myönnettyyn tukeen voitiin soveltaa 87 artiklan 3 kohdan c alakohdassa määrättyä poikkeusta, koska kyseessä olivat alan kehittämiseen tarkoitetut toimenpiteet.

III ESPANJAN HUOMAUTUKSET

(18) Espanja katsoo huomautuksissaan, että kyseinen tukiohjelma muodostaa lyhytaikaisten korkotukilainojen yleispuitteet, ettei ohjelma ole luonteeltaan syrjivä ja että sitä sovelletaan Extremaduran koko maatalousalalle. Ohjelman soveltamisesta annetaan vuosittain määräys, jolla valitaan muihin verrattuna erityisvaikeuksissa olevat alat; määräyksessä edellytetään tuen saamiseksi maatalousministeriön hyväksymää myyjän ja ostajan välistä sopimusta, jolla taataan tuottajille markkinahintoja korkeampi vähimmäishinta ja jalostusteollisuudelle vähimmäislaatuvaatimukset täyttävät raaka-ainetoimitukset.

(19) Ensisijaisiksi katsotaan alat, joilla tuotetaan paikallisia tai alueellisia tuotteita tai joiden ominaispiirteet erottuvat tuotanto- ja valmistusmuodon perusteella. Koska kyseinen tuki on erityislaatuinen, se ei voi vahingoittaa vapaata kilpailua yhteisön muiden tuotteiden kaupassa, sillä toimenpiteellä on alueellinen merkitys.

(20) Maatalousalan käyttöpääoman rahoittamisesta Extremadurassa annetun asetuksen nro 35/1993 soveltaminen on keskeytetty ja asetus on tarkoitus kumota ja korvata se toisella, joka on enemmän valtiontukia koskevan komission tiedonannon maataloudelle myönnetyt tuetut lyhytaikaiset lainat (käyttöluotot) [5] [6] mukainen.

IV ARVIOINTI TUESTA

Perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohta

(21) Perustamissopimuksen 36 artiklassa määrätään, että maataloustuotteiden tuotantoon ja kauppaan sovelletaan kilpailusääntöjä koskevan luvun määräyksiä vain siltä osin kuin neuvosto määrittää.

(22) Perustamissopimuksen liitteessä I luetelluille maataloustuotteille, jotka eivät kuulu yhteiseen markkinajärjestelyyn, (muut kuin tärkkelyksen valmistamiseen tarkoitetut perunat, hevosenliha, hunaja, kahvi, viininvalmistuksesta peräisin oleva alkoholi, viinietikka ja luonnonkorkki) myönnettyyn tukeen sovelletaan tiettyjen kilpailusääntöjen soveltamisesta maataloustuotteiden tuotantoon ja kauppaan annetun neuvoston asetuksen N:o 26 [7], sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 49 [8], säännöksiä. Kyseiseen tukeen voidaan soveltaa ainoastaan perustamissopimuksen 88 artiklan 1 kohdan ja 3 kohdan ensimmäisen virkkeen määräyksiä; näin ollen komissio voi vain esittää huomautuksia.

[4] Diario Oficial de Extremadura nro 114, 6.10.1998, s. 7412.

[5] EYVL C 44, 16.2.1996, s. 2.

[6] Komissio ilmoitti 4 päivänä heinäkuuta 1997 päivätyllä kirjeellä jäsenvaltioille päätöksestään keskeyttää kyseisen tiedonannon soveltaminen ja 19 päivänä joulukuuta 1997 päivätyllä kirjeellä päätöksestään aloittaa uudelleen kyseisen tiedonannon soveltaminen 30 päivästä kesäkuuta 1998.

[7] EYVL 30, 20.4.1962, s. 993/62.

[8] EYVL 53, 1.7.1962, s. 1571/62.

(23) Kaikki muut perustamissopimuksen liitteessä I luetellut tuotteet kuuluvat yhteiseen markkinajärjestelyyn, ja asetuksissa, joilla kyseiset järjestelyt on perustettu, säädetään nimenomaan perustamissopimuksen 87, 88 ja 89 artiklan soveltamisesta kyseisten tuotteiden tuotantoon ja kauppaan.

(24) Perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan nojalla jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu yhteismarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

(25) Yhteisön ja Espanjan välinen kauppa on merkittävää: Espanjaan tuodaan muista jäsenvaltioista 10 290 178 tonnia ja sieltä viedään muihin jäsenvaltioihin 12 648 802 tonnia. Kyseisen kaupan arvo Espanjalle on tuonnin osalta 6 810 477 000 euroa ja viennin osalta 10 308 134 000 euroa ([9]).

(26) Näin ollen käsiteltävänä olevat toimenpiteet voivat vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen maataloustuotteiden kauppaan, koska kyseiseen kauppaan vaikuttaa valtiontuki, joka suosii tietyn jäsenvaltion toimijoita muiden toimijoiden kustannuksella. Kyseiset toimenpiteet vaikuttavat suoraan ja välittömästi Espanjan maataloustuotteiden tuotanto- ja jalostusyritysten tuotantokustannuksiin. Näin ollen niistä koituu taloudellista hyötyä näille yrityksille verrattuna maatiloihin, jotka eivät saa vastaavaa tukea muissa jäsenvaltioissa. Tässä mielessä ne vääristävät tai uhkaavat vääristää kilpailua.

(27) Edellä esitetyn perusteella kyseiset tukimuodot on katsottava valtiontueksi, joka täyttää perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa määrätyt perusteet.

Perustamissopimuksen 87 artiklassa sallitut poikkeukset

(28) Perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa annetusta yhteismarkkinoille soveltumattomuuden periaatteesta sallitaan kuitenkin poikkeuksia.

(29) Käsiteltävänä olevassa tapauksessa on ilmeistä, ettei siihen voida soveltaa 87 artiklan 2 kohdassa määrättyjä poikkeuksia. Espanjan viranomaiset eivät olekaan vedonneet niihin.

(30) Perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdassa määrättyjä poikkeuksia on tulkittava suppeasti, kun tarkastellaan yleisten tukiohjelmien yhteydessä sovellettavia alueellisia tai alakohtaisia taikka selvästi yksittäisiä tukiohjelmia. Poikkeuksia voidaan soveltaa ainoastaan, jos komissio päätyy toteamaan, että tuki on välttämätön poikkeusten soveltamisalaan kuuluvien tavoitteiden saavuttamiseksi. Jos hyväksyttäisiin, että tukeen, joka ei täytä edellä esitettyjä perusteita, sovellettaisiin kyseisiä poikkeuksia, sallittaisiin jäsenvaltioiden välisen kaupan vahingoittaminen ja kilpailun vääristäminen yhteisön edun vastaisesti ja hyväksyttäisiin, että tiettyjen jäsenvaltioiden toimijat saisivat perusteetonta hyötyä.

(31) Komissio katsoo, ettei kyseistä tukea myönnetty alueellisena tukena uusien, investointien tekemistä tai työpaikkojen luomista varten eikä korvaamaan laaja-alaisesti alueen kaikkien yritysten infrastruktuuriin liittyviä epäkohtia, vaan maatalousalalle tarkoitettuna toiminnallisena tukena. Näin ollen kyseessä on selkeästi alakohtainen tuki, jota on tarkasteltava perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan perusteella.

(32) Perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdassa määrätään, että yhteismarkkinoille soveltuvana voidaan pitää tukea tietyn taloudellisen toiminnan tai talousalueen kehityksen edistämiseen, jos tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla.

(33) Käsiteltävänä olevaa tukijärjestelmää on arvioitava erityisesti edellä mainitun määräyksen perusteella.

(34) Suunniteltu tuki myönnetään korkotukena enintään vuoden pituiselle lainoille. Komissio hyväksyy tällaiset lainat toimenpiteenä, joiden tarkoituksena on kehittää alaa, toisin sanoen toimenpiteenä, joihin sovelletaan 87 artiklan 3 kohdan c alakohtaa, jos ne ovat komission tiedonannon ”Maataloudelle myönnetyt tuetut lyhytaikaiset lainat (käyttöluotot)” mukaisia.

(35) Tukea on myönnettävä kaikille maatalousalan toimijoille ketään syrjimättä ja riippumatta maataloustoiminnasta, jota varten toimija tarvitsee lyhytaikaista lainaa. Tietty toiminta ja tietyt toimijat voidaan kuitenkin sulkea pois, jos jäsenvaltio pystyy todistamaan, että tällaiset poissulkemistapaukset ovat perusteltuja, koska ulkopuolelle jääneiden kohtaamat lyhytaikaisten lainojen saantia koskevat ongelmat ovat olennaisesti vähäisempiä kuin muiden maatalouselinkeinon harjoittajien vastaavat ongelmat.

(36) Tukea voidaan myöntää vain toimintaan, joka on ehdottoman välttämätöntä maatalouden haittojen korvaamiseksi. Jäsenvaltion, joka haluaa myöntää korkohyvityksellä tuettuja lainoja, on ilmaistava haitta määrällisenä käyttämällä sopivaksi katsomaansa menetelmää pysytellen kuitenkin tyypilliselle maatalousalan toimijalle myönnettävän koron ja muualla kyseisen jäsenvaltion talouden alalla samansuuruisesta ja investointeihin liittymättömästä lyhytaikaisesta lainasta maksettavan koron välisen eron rajoissa. Komissio tarkensi jäsenvaltioille osoitetulla, 19 päivänä joulukuuta 1997 päivätyllä kirjeellä, että ainoan mahdollisen tulkinnan mukaan maataloudessa lyhytaikaisille lainoille valtion varoista myönnetty korkotuki ei saa olla suurempi kuin edellä mainittu ero.

([9]) *Lähde*: Eurostat 1998.

(37) Tuettujen lainojen määrä tuensaajaa kohden ei voi ylittää niitä kassavirtavaatimuksia, jotka aiheutuvat ennen tuotteiden myynnistä saatavaa tuloa maksuun lankeavista tuotantokustannuksista.

(38) Siihen asti kun komissio alkoi uudelleen soveltaa edellä mainittua 30 päivänä kesäkuuta 1998 annettua tiedonantoa ([10]), komissio hyväksyi vakiintuneen käytäntönsä mukaisesti tuen, jota myönnettiin lyhytaikaisten käyttöluotoiksi tarkoitettujen lainojen korkoprosentin alentamisen muodossa, jos laina-aika oli enintään vuosi eikä sitä myönnetty ainoastaan tietylle tuotteelle eikä se rajoittunut ainoastaan yhteen toimeen ([11]).

(39) Näin ollen tarkastelun kohteena olevaa asetusta arvioitaessa on erotettava toisistaan 30 päivää kesäkuuta 1998 edeltävä ja sen jälkeinen aika.

(40) Lisäksi 30 päivää kesäkuuta 1998 edeltävällä kaudella on edunsaajien välillä eroja.

(41) Maatilojen haltijoille ja maatalousosuuskunnille tai muille yhteenliittymille myönnetty tuki noudattaa tällaista tukea koskevia komission perusteita. Kyseessä on erityisesti tuki, jota on myönnetty käyttöluottoina tarkoitettujen enintään vuoden pituisten lainojen korkoprosentin alentamisen muodossa ja jota ei ole myönnetty ainoastaan yhdelle tuotteelle tai yhteen toimeen. Näin ollen komissio ilmoitti Espanjalle 4 päivänä kesäkuuta 1999 päivätyllä kirjeellä, että kyseiseen tukeen voitiin soveltaa 87 artiklan 3 kohdan c alakohdassa määrättyä poikkeusta, koska kyseessä olivat alan kehittämiseen tarkoitetut toimenpiteet.

(42) Teollisuudelle myönnettiin tukea enintään vuoden pituisten lainojen korkoprosentin alentamisen muodossa eikä sitä rajoitettu ainoastaan yhteen tuotteeseen tai yhteen toimeen, joten se noudatti komission tällaiseen tukeen ennen 30 päivää kesäkuuta 1998 soveltamia perusteita; kyseinen tuki rajoittuu kuitenkin teollisuuteen, joka on tehnyt sopimuksen Extremaduran maa- ja karjankasvatustilojen kanssa jalostamiseen tarvittavien raaka-aineiden hankkimiseksi. Tämä vaatimus rajoittaa tavaroiden vapaata liikkuvuutta jäsenvaltioiden välillä ja rikkoo perustamissopimuksen 28 artiklaa, sillä teollisuus, joka käyttää muista jäsenvaltioista peräisin olevia raaka-aineita, ei saa tätä tukea. Tämä vaatimus rajoittaa muista jäsenvaltioista peräisin olevien tuotteiden maahantuontia, eikä edunsaajana oleva Extremaduran teollisuus hanki niitä. Näin ollen kyseinen tuki voi muuttaa kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla eikä siihen näin ollen voida soveltaa perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdassa määrättyjä poikkeuksia.

([10]) Ks. edellä alaviite 5.

([11]) Aiemmat tuet nro: N 603/93, N 377/91, N 29/91, N 394/92, NN 90/93, N 109/94, N 768/93, N 423/93, N 218/93, N 108/92, N 598/93 ja N 644/92.

(43) Valtiontukia koskevaa komission tiedonantoa maataloudelle myönnetyt tuetut lyhytaikaiset lainat sovelletaan käsiteltävänä olevaan tukeen 30 päivän kesäkuuta 1998 jälkeen.

(44) Myönnetty tuki ei täytä edellä mainitussa tiedonannossa vahvistettuja perusteita, koska tukea on myönnettävä kaikille maatalousalan toimijoille ketään syrjimättä, tuen on rajoituttava maatalouden haittojen korvaamiseksi ehdottomasti välttämättömään eikä tuensaajalle myönnettyjen tuettujen lainojen määrä saa ylittää niitä kassavirtavaatimuksia, jotka aiheutuvat ennen tuotteiden myynnistä saatavaa tuloa maksuun lankeavista tuotantokustannuksista.

(45) Tukea ei ole myönnetty kaikille maatalousalan toimijoille ketään syrjimättä. Espanjan viranomaiset vahvistivat huomautuksissaan, että tukijärjestelmä vahvistetaan vuosittain määräyksellä, jolla valikoidaan muihin verrattuna erityisvaikeuksissa olevat maatalousalat, jotka voivat saada tukea.

(46) Tuki ei rajoitu maatalouden haittojen korvaamiseksi ehdottoman välttämättömään. Päinvastoin lyhytaikaisten lainojen korkohyvitys — 0,5 prosentista viiteen prosenttiin — vahvistetaan asetuksella harkinnanvaraisesti edunsaajakohtaisesti.

(47) Tukijärjestelmässä ei ole keinoa sen varmistamiseksi, ettei edunsaajalle myönnettyjen tuettujen lainojen määrä ylitä niitä kassavirtavaatimuksia, jotka aiheutuvat ennen tuotteiden myynnistä saatavaa tuloa maksuun lankeavista tuotantokustannuksista.

(48) Lisäksi Extremaduran maatalousteollisuudelle myönnettyyn tukeen sovelletaan myös edellä perustelukappaleessa 42 mainittuja säännöksiä, jotka koskevat vaatimusta raaka-aineiden hankkimista koskevien sopimusten tekemisestä alueen maatilojen kanssa.

(49) Näin ollen kyseinen tuki on katsottava yhteismarkkinoille soveltumattomaksi toimintatueksi. Tällaisella tuella ei ole kestävää vaikutusta kyseisen alan kehitykseen, sillä sen välitön vaikutus päättyy itse toimenpiteen päättyessä (ks. asia T-459/93, Siemens SA v. komissio ([12]), Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio 8.6.1995). Toisaalta tuen välittömänä vaikutuksena on, että tuensaajina olevien toimijoiden tuotantomahdollisuudet ja tuotteiden kaupan pitämisen mahdollisuudet paranevat verrattuna toimijoihin, jotka eivät saa vastaavaa tukea (kyseisessä jäsenvaltiossa ja muissa jäsenvaltioissa).

(50) Näin ollen kyseiseen tukijärjestelmään ei voida soveltaa perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdassa määrättyjä poikkeuksia, lukuun ottamatta ennen 30 päivää kesäkuuta 1998 maatilojen haltijoille, osuuskunnille ja muille yhteenliittymille myönnettyä tukea.

([12]) Kok. 1995, s. II-1675.

(51) Toisaalta on otettava huomioon, että kyseinen perustamissopimuksen liitteessä I mainituille tuotteille myönnetty tuki (lukuun ottamatta muille kuin tärkkelyksen valmistamiseen tarkoitetuille perunoille, hevosenlihalle, hunajalle, kahville, maataloudesta peräisin olevalle alkoholille, viinietikalle ja luonnonkorkille tarkoitettua tukea) koskee yhteiseen markkinajärjestelyyn kuuluvia tuotteita ja että jäsenvaltioilla on rajoitettu toimivalta vaikuttaa kyseisten yhteisön yksinomaiseen toimivaltaan kuuluvien järjestelyjen toimivuuteen. Yhteisön tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan (ks. esim. asia 177/78, Pigs and Bacon v. McCarren, tuomio 26.6.1979 ([13])), yhteisiä markkinajärjestelyjä on pidettävä täydellisinä ja tyhjentävinä järjestelminä, jotka estävät jäsenvaltioita soveltamasta kyseisiin järjestelmiin poikkeuksia tai niiden kanssa ristiriitaisia toimenpiteitä. Näin ollen kyseisen tuen on katsottava olevan yhteisten markkinajärjestelyjen vastainen ja siten myös yhteisön säännöstön vastainen.

Päätelmät

(52) Edellä esitetyn ja asiaan sovellettavien yhteisön sääntöjen perusteella komissio katsoo, että kun otetaan huomioon perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan a ja c alakohdassa määrätyt poikkeukset, joita sovelletaan tietyn talousalueen kehityksen tai tietyn taloudellisen toiminnan edistämiseen tarkoitettuun tukeen, teollisuudelle ennen 30 päivää kesäkuuta 1998 myönnetty tuki ja maatilojen haltijoille, osuuskunnille, muille yhteenliittymille ja teollisuudelle 30 päivän kesäkuuta 1998 jälkeen myönnetty tuki voi muuttaa kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla. Erityisesti 30 päivän kesäkuuta 1998 jälkeen myönnetty tuki ei ole yhteneväinen komission tiedonannon maataloudelle myönnetyt tuetut lyhytaikaiset lainat (käyttöluotot) kanssa.

(53) Näin ollen kyseisen tuen on katsottava rikkovan yhteisön säännöstöä (lukuun ottamatta tukea, jota on myönnetty muille kuin tärkkelyksen valmistamiseen tarkoitetuille perunoille, hevosenlihalle, hunajalle, kahville, maataloudesta peräisin olevalle alkoholille, viinietikalle ja luonnonkorkille). Lisäksi maatalousteollisuudelle myönnetyn tuen on katsottava rikkovan perustamissopimuksen 28 artiklaa.

(54) Edellä esitetyn perusteella kyseiseen tukeen, joka on katsottava yhteismarkkinoille soveltumattomaksi toimintatueksi ja yhteisön säännöstön vastaiseksi, ei voida soveltaa perustamissoimuksen 87 artiklan 3 kohdassa määrättyjä poikkeuksia.

V PÄÄTELMÄT

(55) Koska tämän päätöksen kohteena olevaa tukea ei ole ilmoitettu perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesti komissiolle, sen myöntäminen oli lainvastaista, sillä tuki pantiin täytäntöön, ennen kuin komissio oli antanut lausuntonsa sen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille.

(56) Edellä esitetyn perusteella ennen 30 päivää kesäkuuta 1998 teollisuudelle myönnetty tuki ja 30 päivän kesäkuuta 1998 jälkeen myönnetty tuki (lukuun ottamatta tukea, jota on myönnetty muille kuin tärkkelyksen valmistamiseen tarkoitetuille perunoille, hevosenlihalle, hunajalle, kahville, maataloudesta peräisin olevalle alkoholille, viinietikalle ja luonnonkorkille) on yhteismarkkinoille soveltumaton, koska se kuuluu perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan ja koska siihen ei voida soveltaa kyseisen artiklan 2 ja 3 kohdassa määrättyjä poikkeuksia.

(57) Jos tuki on yhteismarkkinoille soveltumaton, komission on käytettävä mahdollisuutta, joka sille on annettu Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen asiassa 70/72, komissio vastaan Saksan liittotasavalta, 12 päivänä heinäkuuta 1973 antamassa tuomiossa ([14]), joka on vahvistettu asiassa 310/85, Deufil vastaan komissio ([15]), 24 helmikuuta 1987 ja asiassa C-5/89, komissio vastaan Saksan liittotasavalta ([16]), 20 päivänä syyskuuta 1990 annetussa tuomiossa ja velvoitettava kyseinen jäsenvaltio perimään edunsaajilta kokonaisuudessaan takaisin laittomasti myönnetty tuki. Takaisinperimisen velvoitteesta säädetään myös Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan (nykyisen 88 artiklan) soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22 päivänä maaliskuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 ([17]) 14 artiklan 1 kohdassa. Takaisinperiminen on välttämätöntä ennen tuen maksamista vallinneen tilanteen palauttamiseksi ja kaiken edunsaajien tuen myöntämisestä alkaen perusteettomasti saaman taloudellisen hyödyn peruuttamiseksi.

(58) Komissio suosittelee Espanjan hallitukselle muita kuin tärkkelyksen valmistamiseen tarkoitettuja perunoita, hevosenlihaa, hunajaa, kahvia, maataloudesta peräisin olevaa alkoholia, viinietikkaa ja luonnonkorkkia koskevan tuen peruuttamista.

(59) Muu tuki, jota on myönnetty ennen 30 päivää kesäkuuta 1998 teollisuudelle ja kyseisen ajankohdan jälkeen maatilojen haltijoille, osuuskunnille, muille maatalouden yhteenliittymille ja teollisuudelle, on maksettava takaisin kokonaisuudessaan.

(60) Tuki on maksettava takaisin Espanjan lainsäädännön mukaisesti. Takaisin perittävälle määrälle lasketaan korkoa tuen myöntämisajankohdasta alkaen sen tosiasiallisen takaisinmaksamiseen asti. Koron laskeminen perustuu kaupalliseen korkoon, ja siinä käytetään aluetuen avustusekvivalentin laskemisessa käytettävää viitekorkoa ([18]).

(61) Tämä päätös ei rajoita niiden päätelmien soveltamista, jotka komissio tarvittaessa tekee yhteisen maatalouspolitiikan rahoittamisesta Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahastosta (EMOTR),

([13]) Kok. 1979, s. 2161.

([14]) Kok. 1973, s. 813.
([15]) Kok. 1987, s. 901.
([16]) Kok. 1990, s. I-3437.
([17]) EYVL L 83, 27.3.1999, s. 1.
([18]) EYVL C 74, 10.3.1998, s. 9.

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Valtiontuki, jonka Espanja on myöntänyt ennen 30 päivää huhtikuuta 1998 teollisuudelle ja 30 päivän huhtikuuta 1998 jälkeen maatilojen haltijoille, osuuskunnille, muille yhteenliittymille ja teollisuudelle maatalousalan käyttöpääoman rahoittamisesta Extremadurassa 13 päivänä huhtikuuta 1993 annetulla Junta de Extremaduran (Extremaduran aluehallituksen) asetuksella nro 35/1993, ei sovellu yhteismarkkinoille, lukuun ottamatta muille kuin tärkkelyksen valmistamiseen tarkoitetuille perunoille, hevosenlihalle, hunajalle, kahville, maataloudesta peräisin olevalle alkoholille, viinietikalle ja luonnonkorkille myönnettyä tukea.

2 artikla

Espanjan on kumottava 1 artiklassa tarkoitettu tukijärjestelmä.

3 artikla

1. Espanjan on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet 1 artiklassa tarkoitetun ja tuensaajille sääntöjenvastaisesti maksetun tuen perimiseksi takaisin.

2. Tuki on maksettava takaisin viipymättä kansallisen oikeuden mukaisten menettelyjen mukaisesti, jos niissä mahdollistetaan päätöksen välitön ja tehokas täytäntöönpano. Takaisinperittävään tukeen sisällytetään korko alkaen siitä, kun tuki asetettiin tuensaajien käyttöön, tuen todelliseen takaisinperintään asti. Korko perustuu aluetukien avustusekvivalenttien laskennassa käytettyyn viitekorkoon.

4 artikla

Espanjan on ilmoitettava komissiolle kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta sen noudattamiseksi toteuttamansa toimenpiteet.

5 artikla

Tämä päätös on osoitettu Espanjan kuningaskunnalle.

Tehty Brysselissä 22 päivänä joulukuuta 1999.

Komission puolesta

Franz FISCHLER

Komission jäsen